

Okres bez podręcznika – filozofia*Najpierw człowiek, potem podręcznik.*

Pierwsze lekcje to czas na **budowanie relacji, poczucia bezpieczeństwa i klasowych rytuałów**, a także **poznanie dzieci jako uczniów** – ich mocnych stron, potrzeb, wcześniejszych doświadczeń z językiem angielskim oraz ewentualnych trudności. Dzięki temu łatwiej zaplanować dalszą pracę z kursem i od początku tworzyć środowisko, w którym każde dziecko ma szansę odnieść sukces.

LEKCJA NA START nr 1: Poznajmy się!**Cele lekcji****Cele językowe**

Uczeń:

- rozumie i reaguje na polecenia: *Come to the carpet, Stand up, Sit down;*
- śpiewa i wykonuje gesty do piosenki *Hello! Song;*
- przedstawia się według modelu:
I'm Sylwia.
I'm Olek.
- rozumie zwroty:
I roll the ball to...
He/She rolls the ball to me.

Cele diagnostyczno-adaptacyjne

Podczas lekcji nauczyciel obserwuje:

- reakcję na rozstanie z rodzicem,
- reakcję na nowe otoczenie,
- gotowość do wejścia we wspólną aktywność,
- rozumienie komunikatów wspieranych gestem,
- potrzebę ruchu,
- koncentrację uwagi,
- umiejętność czekania na swoją kolej,
- funkcjonowanie w kręgu,
- sposób wypowiadania własnego imienia,
- komunikację z rówieśnikami,
- sprawność manualną podczas wykonywania zakładek.

Cel obserwacji: zebranie pierwszych informacji o funkcjonowaniu dziecka, które pomogą dostosować tempo pracy, stopień wsparcia oraz organizację kolejnych lekcji.

Kluczowe słownictwo i struktury

Czynne

Hello.

Goodbye.

I'm...

Come here.

Stand up.

Sit down.

Bierne

Come to the carpet.

Listen.

Look.

Roll the ball.

Your turn.

Thank you.

Materiały

- piosenka *Routines: Hello! Song* (audio Teacher's Workspace Podręcznik > Audio > Songs > 1.02; wersja z teledyskiem dostępna na kanale Sylwia Wiśniewska_Angielski w szkole i w domu <https://www.youtube.com/watch?v=2rqwliBhr9U>)
- piosenka *Come to the Carpet: transition song for kids* (teledysk dostępny na kanale Harry Kindergarten Music <https://www.youtube.com/watch?v=N8jsfAj6SY>)
- piosenka *Routines: Tidy Up Song* (audio Teacher's Workspace Podręcznik > Audio > Songs > 1.05; wersja z teledyskiem dostępna na kanale Sylwia Wiśniewska_Angielski w szkole i w domu <https://www.youtube.com/watch?v=WPhL4UJGoFs>)
- piłka
- aparat / telefon
- tło fotobudki (*Photo Booth*) np. narysowana na kartonie ramka do zdjęcia lub karton w jasnym kolorze do zawieszenia na tablicy
- naklejki-plakietki z imionami
- wydrukowane zakładki do książki z imionami dzieci
- kredki
- przykładowateczka ucznia
- podręcznik
- zeszyt ćwiczeń
- zeszyt
- piórnik

Przebieg lekcji

1. *Come to the carpet*

Poproś, by dzieci weszły do sali lekcyjnej i postawiły plecaki przy wybranej przez siebie ławce. U mnie w sali w okresie adaptacyjnym dywan jest rozłożony na środku sali, zaś ławki są umieszczone po dwie, tworząc podkowę wokół dywanu.

Następnie zaproś dzieci na dywan wykorzystując *Come to the Carpet Song*. Nie oczekuj od dzieci śpiewania. Najważniejsze jest obserwowanie, czy:

- rozumieją przekaz wsparty muzyką,
- potrzebują pomocy innych dzieci,
- czują się bezpiecznie podczas przechodzenia na dywan.

2. *Piosenka Routines: Hello! Song*

Zrób krótki wstęp w języku ojczystym:

- przedstaw się i powiedz, że będziesz z dziećmi miał/a lekcje języka angielskiego,
- zapytaj, które dzieci uczyły się języka angielskiego w przedszkolu i obserwuj, które odpowiadają chórem, a które w przedszkolu nabyły nawyk zgłaszania się.
- zapytaj dzieci, jak witały się ze swoją panią/panem na lekcjach angielskiego; jeśli jest to któraś z ogólnie znanych piosenek to wyraż entuzjazm, następnie powiedz, że w szkole będziemy się witać piosenką z kursu *Shine On!* i że dzisiaj usłyszymy jej krótszą wersję *Hello! Song*.

Odtwórz piosenkę w wersji audio i ilustruj znaczenie słów gestami (wskazówki w Przewodniku nauczyciela str. 165), albo odtwórz teledysk z kanału YouTube, w którym ilustracje wyjaśniają znaczenie słów. Za pierwszym razem dzieci jedynie oglądają. Za drugim zachęć do wykonywania prostych gestów. Nie poprawiaj wymowy. Najważniejsze jest oswojenie dzieci z brzmieniem języka. Pierwsza lekcja ma przede wszystkim charakter rozgrzewki językowej i budowania pozytywnych skojarzeń z językiem.

3. *Hello! I'm...*

Usiądźcie w kręgu na dywanie. Powiedz:

Hello!

I'm Sylwia.

Pokaż gestem na siebie. Powtórz: *I'm Sylwia*. Powtórz w innej wersji: *My name's Sylwia*.
Ponownie wskaż gestem na siebie. Możesz też dodać Ms/Mr, żeby dzieci wiedziały, jak się do ciebie zwracać. *I'm Sylwia. I'm your English teacher.* albo *You can call me Ms Sylwia*.

Zapytaj:

What's your name?

Zrób pauzę, rozejrzyj się po całej klasie, zaczekaj, czy któreś dziecko odpowie.

Wskazówka: Dzieci przychodzą do szkoły podstawowej po rocznym przygotowaniu przedszkolnym, podczas którego uczyły się podstawowych zwrotów. Pamiętaj jednak, że nie każde dziecko będzie gotowe do spontanicznej reakcji w nowym środowisku i w kontakcie z nieznanym jeszcze nauczycielem.

Opcja 2: Możesz też się przedstawić śpiewająco 😊 (na melodię Panie Janie/Brother Johnny)
I'm Ms (Sylwia). I'm Ms (Sylwia).
That's my name. That's my name.
Glad to see you here. (wykonaj dłońmi kształt serduszka). *Glad to see you here.*
What's your name? (skieruj dłoń na jedno z dzieci i powtórz pytanie) *What's your name?*

Następnie każde dziecko kolejno mówi:

I'm Maja. / I'm Tomek

W tym czasie nauczyciel:

- zapisuje imię na naklejce-plakietce
(wskazówka: zawsze zapisuję imię w wersji preferowanej przez dziecko „Janek”/ „Jasiek”, a nie „Jan”; „Nastka” zamiast „Anastazja”),
- przykleja ją dziecku,
- powtarza głośno imię.

Dzięki temu już od pierwszej lekcji dzieci słyszą swoje imię wielokrotnie również w zdaniu w języku angielskim.

Obserwacja

- czy dziecko mówi głośno,
- czy potrzebuje modelu,
- czy odpowiada spontanicznie,
- jak dziecko nawiązuje kontakt z nauczycielem (werbalnie i niewerbalnie).

Opcja 2: Po przedstawieniu się powiedz dzieciom, że chciałabyś poznać ich imiona i je zapamiętać, ale że jest to bardzo trudne, bo jest ich bardzo dużo. Zapytaj czy ci w tym pomogą

(*Can you help me?*), czy możesz przeczytać ich imiona z przygotowanej listy i przykleić im naklejkę na ubranie. Zapewnij, że klej nie zostawi śladu, nie zniszczy ubrania. Plusem tak przeprowadzonego zadania jest oszczędność czasu, bo lista jest już wcześniej przygotowana; minusem jest to, że nie wiesz, jak dziecko lubi, by je nazywać (Olek czy Aleks? Ala czy Alicja?).

4. *I roll the ball to...*

Usiądźcie w kole. Nauczyciel śpiewa: *I roll the ball to Marek* i turla piłkę do Marka. Marek turla ją z powrotem do nauczyciela. Nauczyciel śpiewa: *He rolls the ball to me*. Następnie wybiera kolejne dziecko: *I roll the ball to Ala... She rolls the ball to me*.

Nie wymagamy od dzieci pełnego powtarzania zdań. Najważniejsza jest zabawa.

(**Wskazówka:** ja od lat śpiewam na prostą melodię, jak w tym filmie

<https://www.youtube.com/watch?v=nORDRAGgmbbs>)

Obserwacja

To jedna z najważniejszych aktywności diagnostycznych.

Nauczyciel notuje:

- reakcję na ruch
- umiejętność oczekiwania
- koncentrację
- reakcję na polecenia
- impulsywność
- nieśmiałość
- gotowość do kontaktu z grupą
- dzieci wymagające wsparcia w regulacji emocji.

Wskazówka: Wiele fantastycznych piosenek i gier pomagających zapamiętać imiona dzieci znajdziecie na kanale Sing Play Create Teaching Tips

<https://www.youtube.com/watch?v=CjWNYEhib-U>)

5. Photo Booth

Narysuj na kartonie w jasnym kolorze prostą ramkę i przytwierdź ją magnesami do tablicy. Postaw na tle plakatu krzesło.

Wyjaśnij dzieciom, że zrobisz im zdjęcie, żeby móc zrobić sobie specjalne karty, które ci pomogą szybciej zapamiętać ich imiona. Zdjęcia będą częścią klasowej historii, a wrócimy do nich w ostatnim rozdziale klasy trzeciej (*Unit 8: Our faces*).

Każde dziecko podchodzi pojedynczo i siada na krześle. Może ponownie się przedstawić, np. *I'm Julia*.

Nauczyciel wykonuje zdjęcie. Dzieci mają przyklejoną naklejkę z imieniem, więc nie trzeba wykonywać zdjęć w kolejności alfabetycznej, jak na liście w dzienniku.

Wskazówka 1: Zdjęcia warto wydrukować w formie talii kart, które łatwo będzie trzymać w ręce, tasować. Karty będą:

- pomocą przy zapamiętywaniu imion,
- pomocą przy losowaniu dziecka rozpoczynającego grę lub odpowiadającego na pytanie,
- miejscem na notatki z obserwacji uczniów (zobacz wskazówkę poniżej),
- materiałem, który wróci w klasie trzeciej podczas rozdziału dotyczącego opisywania kolegów z klasy (*Unit 8: Our faces*).

Wskazówka 2: W czasie okresu adaptacyjnego warto stworzyć **Karty obserwacji ucznia** – nie do oceniania, lecz do systematycznego zapisywania spostrzeżeń po kolejnych lekcjach. Mogłyby zawierać rubryki takie jak:

Obszar	Na co zwracam uwagę
Reaguje na język angielski	spontanicznie / po modelu / nie reaguje
Koncentracja	krótka / odpowiednia / bardzo dobra
Potrzeba ruchu	mała / średnia / duża
Praca w grupie	chętnie / ostrożnie / unika
Komunikacja	mówi chętnie / cicho / niewerbalnie
Samodzielność	wysoka / potrzebuje wsparcia
Regulacja emocji	spokojna / łatwo się frustruje / wycofuje
Mocne strony	...
Obserwacje	...

Zazwyczaj zapisuję swoje obserwacje w sposób skrótowy na odwrocie karty ze zdjęciem z Photo Booth, np. R++ (oznacza „reaguje na język angielski spontanicznie”), S+ oznacza „wysoką samodzielność”, zaś KomNV = „komunikuje się niewerbalnie”)

6. What's in my English folder?

Usiądźcie ponownie na dywanie. Powiedz dzieciom, że teraz im powiesz, co będziecie potrzebować na lekcje angielskiego. Wyjmuj po kolei:

- teczkę
- podręcznik
- zeszyt ćwiczeń
- zeszyt
- piórnik

Nie ucz słownictwa. To wyłącznie pokazanie organizacji pracy. Podkreśl:

For every English lesson, take your English folder from the box.

albo krócej (jeśli to część klasowej rutyny):

Take your English folders, please.

Wskaż, gdzie w sali lekcyjnej będą zgromadzone materiały do angielskiego; u mnie każda klasa ma swoje podpisane pudło na regale. To inwestycja w dobre nawyki od pierwszego dnia.

Wskazówka: Warto wcześniej skomunikować się z rodzicami pierwszoklasistów i poprosić, by już na pierwszą lekcję angielskiego wyposażyli dzieci w teczkę z gumką oraz 32-stronicowy zeszyt w trzy linie. Wtedy już na pierwszej lekcji możemy przekleić naklejkę z ubrania na teczkę, poćwiczyć chowanie zeszytu do teczki i odkładanie teczki na miejsce.

7. My Name Bookmark

Każde dziecko otrzymuje zakładkę do książki ze swoim imieniem.

Zakładka może z jednej strony zawierać puste pole, w którym dziecko samodzielnie wpisuje swoje imię, a następnie koloruje pozostałą część zakładki.

Inna wersja tego zdania (osobiście przeze mnie preferowana) zawiera już wydrukowane imię, a na drugiej stronie ma obrazek do pokolorowania. Wiele takich zakładek w edytowalnej wersji można znaleźć na platformie Twinkl (np. <https://www.twinkl.pl/resource/editable-name-colouring-bookmark-au-l-1673851469>). Szukamy pod hasłem „Mindfulness Name Colouring Editable Bookmark”).

Zakładki będą pełniły kilka funkcji:

- ułatwią odnajdywanie stron w podręczniku (szczególnie zanim dzieci opanują większe liczby),
- będą leżały na ławce przez pierwsze tygodnie, pomagając nauczycielowi szybciej zapamiętać imiona,
- staną się pierwszą własnością ucznia związaną z lekcjami języka angielskiego.

Obserwacja

Podczas kolorowania zwróć uwagę na:

- chwyt narzędzia pisarskiego,
- tempo pracy,
- wytrwałość,
- precyzję ruchów,
- organizację miejsca pracy.

Zakończenie

Tidy Up

Powiedz:

Time's up! This is the end of today's lesson. Don't worry if you haven't finished. That's OK.

Albo krócej (dla pierwszaków krócej=lepiej ☺):

Time's up! Don't worry if you haven't finished. That's OK.

Odtwórz piosenkę *Routines: Tidy up* (audio Teacher's Workspace Podręcznik > Audio > Songs > 1.05; wersja z teledyskiem dostępna kanale Sylwia Wiśniewska_Angielski w szkole i w domu <https://www.youtube.com/watch?v=WPhL4UJGoFs>). Nie tłumacz wszystkich słów. Po kilku lekcjach zauważą, że ta sama piosenka zawsze oznacza koniec pracy i sprzątanie.

Dzieci porządkują swoje miejsca. Chowają kredki do piórnika, zakładkę z imieniem do teczek, a teczkę odkładają na wyznaczone do tego celu miejsce w sali lekcyjnej.

Goodbye

Stań przy drzwiach i pożegnaj każde dziecko po imieniu.

Goodbye, Zosia.

Goodbye, Kuba.

Jeśli się pomylisz, potraktuj to jako naturalną sytuację komunikacyjną, skomentuj z humorem:

Oops! I'm sorry. What's your name again? Oliwia? Goodbye, Oliwia.

Zachęć do reakcji:

Goodbye.

Goodbye, Ms Sylwia.

To drobny rytuał, który od pierwszej lekcji buduje poczucie bezpieczeństwa i relację nauczyciel–uczeń.

Notatka dla nauczyciela

Po zakończeniu zajęć warto poświęcić 10–15 minut na zapisanie pierwszych obserwacji, najlepiej od razu na kartach ze zdjęciami dzieci. To moment, kiedy pamięć jest jeszcze świeża. Szczególnie warto zanotować dzieci:

- bardzo śmiałe i dominujące,
- wycofane lub lękowe,
- mające trudność z koncentracją,
- potrzebujące częstego ruchu,
- wymagające wsparcia w organizacji pracy lub komunikacji.

Taki „przed-Starter” nie konkuruje z pierwszą lekcją *Shine On!*, ale przygotowuje grunt pod pracę z kursem. Dzięki niemu nauczyciel rozpoczyna właściwą realizację podręcznika, mając już podstawową wiedzę o dzieciach i wypracowane pierwsze klasowe rytuały.